

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 71 0 П 228078 17 Рев
Бања Лука, 28.9.2017. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу које чине судија Роса Обрадовић, као предсједник вијећа, а судије Војислав Димитријевић и Горјана Попадић, као чланови вијећа, у правној ствари тужилаца: М.К., Х.М. и Ф.Б., које заступају пуномоћници М.К. и С.Г., адвокати из Заједничке адвокатске канцеларије „К. & Г.“ из М., М.Ђ., адвокату из М. и Ф.Ђ., адвокату из А.Д. „Ђ. & Цо“ д.о.о. М. и тужиоца О.Х., против тужене РС, коју заступа Правобранилаштво Републике Српске, Сједиште замјеника Бања Лука, ради накнаде штете, вриједност спора 83.000,00 КМ, одлучујући о ревизији тужилаца М.К., Х.М. и Ф.Б. против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број: 71 0 П 228078 16 Гж од 10.10.2016. године, на сједници вијећа одржаној 28.9.2017. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија тужиоца Х.М. се одбија, а ревизија тужилаца М.К. и Ф.Б., се одбацује.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Бањој Луци број: 71 0 П 228078 15 П од 30.06.2016. године, одбијен је као неоснован тужбени захтјев тужилаца којим су тражили да им тужени солидарно исплате на име накнаде нематеријалне штете укупно износ од 83.000,00 КМ и то: тужиоцу М.К. износ од 22.200,00 КМ, тужиоцу Х.М. износ од 35.000,00 КМ а тужиоцу Ф.Б. износ од 35.000,00 КМ, а за све тужиоце са законском затезном каматом почевши од дана утужења па до коначне исплате, као и да им накнаде трошкове парничног поступка. Истом пресудом обавезани су поменути тужиоци да солидарно туженој Републици Српској накнаде трошкове парничног поступка у износу од 4.375,00 КМ, док је у односу на тужиоца О.Х. одлучено да се тужба одбаци као недопуштена.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бањој Луци број: 71 0 П 228078 16 Гж од 10.10.2016. године жалба тужилаца М.К., Х.М. и Ф.Б. је одбијена, а првостепена пресуда потврђена.

Тужиоци М.К., Х.М. и Ф.Б. су против другостепене пресуде изјавили ревизију због повреда одредаба поступка, погрешно утврђеног чињеничног стања и због погрешне примјене материјалног права, с приједлогом да се другостепена пресуда укине и тужба као недопуштена одбаци.

Тужена није изјављивала одговор на ревизију.

Ревизије тужилаца М.К. и Ф.Б. нису дозвољене.

Одредбом члана 237. став 2. Закона о парничном поступку ("Службени гласник Републике Српске" број: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 и 61/13) је прописано да ревизија није дозвољена ако вриједност побијаног дијела правоснажне пресуде не прелази износ од 30.000,00 КМ и у привредним споровима 50.000,00 КМ.

Тужиоци су у овом спору формални супарничари у смислу члана 362. став 1. тачка 2. Закона о парничном поступку. Предмет спора су њихови захтјеви исте врсте који се заснивају на битно истоврсном чињеничном и правном основу. Постоји стварна и мјесна надлежност истог суда за сваког од тужилаца, као и за тужене.

Када у тужби има више тужилаца, као у овом спору, код формалног активног супарничарства, сваки од тужилаца као супарничар је самостална странка у парници. Радње или пропуштање некога од њих не користи, нити штети другим супарничарима. У односу на сваког од формалних супарничара суд може посебно одлучивати. Нема правних сметњи да сваки од формалних активних супарничара поднесе посебно тужбу против истог туженог и да се води онолико парничних поступака колико има тужилаца. Процесно правни институт формалног супарничарства установљен је првенствено из разлога процесне економије да би се провео рационалнији, бржи и јефтинији поступак.

Околности, на које је указано, упућују на закључак да се вриједност предмета спора, када постоји формално активно супарничарство у смислу одредбе члана 316. Закона о парничном поступку одређује према вриједности сваког појединог захтјева, а не њиховог збира.

Према томе, вриједност побијаног дијела правоснажне пресуде по ревизији тужиоца М.К. је новчани износ од 22.200,00 КМ и тужиоца Ф.Б. новчани износ од 25.800,00 КМ, колико износи укупан захтјев сваког од поменутих тужилаца са којим су исти правоснажно одбијени. Камата у смислу одребе члана 316. став 3. Закона о парничном поступку као споредно тражење не узима се у обзир при одређивању вриједности спора јер не чини главни захтјев.

Имајући у виду напријед изнесено није испуњен услов из члана 237. став 2. Закона о парничном поступку, за допуштеност ревизије тужилаца М.К. и Ф.Б., јер у односу на сваког од њих појединачно вриједност побијаног дијела правоснажне пресуде не прелази износ од 30.000,00 КМ.

Према одредби става 3. поменутог члана 237. Закона о парничном поступку, у случајевима у којима ревизија није дозвољена према одредби става 2. истог члана, странке могу поднијети ревизију против другостепене пресуде ако одлука о спору зависи од рјешења неког материјалноправног или процесноправног питања важног за обезбјеђење јединствене примјене права и равноправности свих у његовој примјени, под условима поближе означеним том законском одредбом. Међутим, да би Врховни суд Републике Српске овакву ревизију дозволио, осим испуњености прописаних услова, одредбом става 4. исте законске

одредбе је прописано да странка (ревидент) треба да јасно назначи правно питање због којег је поднијела ревизију, уз одређено навођење прописа и других важећих извора права који се на њега односе, те изложи разлоге због којих сматра да је оно важно за обезбјеђење јединствене примјене права и равноправности свих у његовој примјени.

Овај суд налази да нема мјеста да се одлучује по ревизији тужилаца М.Ш. и Ј.Ћ. у смислу одредбе члана 237. став 3. Закона о парничном поступку, јер ови ревиденти нису поступили у складу са цитираном одредбом става 4. истог законског члана, односно у ревизији нису навели разлоге који би могли довести до примјене поменуте законске одредбе.

Слиједом изложеног ваљало је ревизију тужилаца М.К. и Ф.Б. одбацити као недозвољену темељем члана 247. став 1. и став 4. у вези са чланом 237. став 2. и 3. Закона о парничном поступку.

Насупрот предњем ревизија тужиоца Х.М., иако дозвољена, није основана.

Предмет спора у овој правној ствари је захтјев тужиоца Х.М. (у даљем тексту тужилац) за накнаду нематеријалне штете проузроковане противправним лишењем слободе и држањем у заробљеништву.

На основу резултатаведеног поступка првостепени суд је закључио да је протекао рок застарјелости прописан одредбом члана 376. Закона о облигационим односима („Службени лист СФРЈ“, број: 29/78, 39/85, 45/89, 57/89 и „Службени гласник Републике Српске“, број: 17/93, 3/96, 39/03 и 74/04), с обзиром да је тужба поднесена 30.4.2012. године а да нема мјеста примјени одредбе члана 377. истог закона па је одлучио као у изреци побијане пресуде.

Другостепени суд је прихватио чињенична утврђења и правни закључак првостепеног суда, па је жалбу тужиоца одбио као неосновану, а првостепену пресуду потврдио.

Одлука другостепеног суда је правилна.

Одредбом члана 240. став 1 Закона о парничном поступку је прописано да се ревизија може изјавити: због повреде одредаба парничног поступка из члана 209. тога закона која је учињена у поступку пред другостепеним судом; због погрешне примјене материјалног права; због прекорачења тужбеног захтјева ако је та повреда учињена у поступку пред другостепеним судом. Истом законском одредбом је прописано да се ревизија не може изјавити због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Предметна ревизија се углавном исцрпљује указујући на повреде парничног поступка које су наводно учињене пред првостепеним судом, а што није у складу са цитираном одредбом члана 240. став 1. Закона о парничном поступку, јер се из тог разлога ревизија не може изјавити. Истина, ревизија само понавља наводе изнесене у жалби против првостепене пресуде, на које је другостепени суд одговорио у побијаној пресуди у складу са одредбом члана 231. у вези са чланом 221. Закона о парничном поступку, дајући при томе ваљане разлоге које у цјелости прихвата и овај Врховни суд.

Наиме, другостепени суд исправно констатује да је уз жалбу достављена пуномоћ за заступање тужиоца потписана 26.8.2010. године, те да се из садржаја ове пуномоћи произлази да су пуномоћници овлашћени да тужиоца заступају у предмету накнаде штете због душевних болова претрпљених затварањем у логорима/затворима Републике Српске, као и због губитка члана домаћинства у логорима/затворима Републике Српске, те да су овлашћени и на предузимање свих радњи у смислу одредбе члана 305. и члана 306 Закона о парничном поступку. Будући да су пуномоћници у име тужиоца поднијели тужбу за накнаду штете првостепеном суду 30.4.2012. године, произлази да су били овлашћени на подношење тужбе, јер су за то имали пуномоћ још 2010. године. Дакле, пуномоћници су постојање пуномоћи за заступање тужилаца доказали подношењем пуномоћи уз жалбу, тако да правилно нису прихваћени жалбени приговори да је првостепени суд морао примијенити одредбу члана 309. став 4. Закона о парничном поступку, те укинути све парничне радње и тужбу одбацили. Пропуштање достављања пуномоћи је отклоњиви процесни недостатак, који је могуће у каснијој фази поступка отклонити, што је у предметној правној ствари и учињено.

Овај суд је побијану пресуду испитао не само у оном дијелу у коме се она побија ревизијом, у границама разлога наведених у ревизији, већ је пазио по службеној дужности на правилну примјену материјалног права, а у смислу одредбе члана 241. став 1. Закона о парничном поступку, па је нашао да је исто правилно примјењено, те да су при том дати ваљани разлози које у цијелости прихвата овај суд.

Имајући у виду наведено ревизија тужиоца се указује као неоснована, па је одлучено као у изреци ове пресуде на основу одредбе члана 248. Закона о парничном поступку.

Предсједник вијећа
Роса Обрадовић

За тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић